

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
2661-19

meddelat i Stockholm den 12 december 2019

KLAGANDE

1. AA
2. BB

Ombud: CC
Grant Thornton Sweden AB
Box 401
551 16 Jönköping

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 9 april 2019 i ärende dnr 65-18/D

SAKEN

Förhandsbesked om inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen undanröjer Skatterättsnämndens förhandsbesked i de delar som det har överklagats och avvisar ansökningen i dessa delar.

Dok.Id 212450

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

BESLUT

Mål nr
2661-19

BAKGRUND

1. För att motverka att förvärvsinkomster omvandlas till lägre beskattade kapitalinkomster i företag med ett fåtal delägare finns särskilda bestämmelser om beskattning av delägare i fåmansföretag. För s.k. kvalificerade andelar i sådana företag gäller att utdelning och kapitalvinst i vissa fall och i viss omfattning ska tas upp i inkomstslaget tjänst. En andel är kvalificerad bl.a. om delägaren är verksam i betydande omfattning i företaget. Om utomstående äger del i företaget i viss omfattning ska en andel anses kvalificerad bara om det finns särskilda skäl (utomståenderegeln).
2. AA och BB ägde tidigare direkt aktier i ett fåmansföretag som har tillverkat och sålt möbler (verksamhetsbolaget). Efter det att verksamheten lagts ned 2017 till följd av en brand äger de sedan 2018 aktierna via varsitt helägt fåmansföretag (ägarbolagen). Enligt förutsättningarna är AA och BB inte verksamma i betydande omfattning i sina ägarbolag. Under 2018 fick verksamhetsbolaget med anledning av branden en utbetalning av försäkringsersättning som delats ut till de båda ägarbolagen samt till ett annat bolag som ägde andelar i verksamhetsbolaget.
3. AA har inom ramen för en anställning i ett annat företag arbetat initialt 20 procent och därefter 30 procent i verksamhetsbolaget med bl.a. marknadsrapportering och planläggning av annonsering. Vid tidpunkten för branden hade BB ett konsultuppdrag i verksamhetsbolaget och utförde arbeten avseende verksamhetsbolagets affärssystem.
4. I ansökan om förhandsbesked ville AA och BB få veta om deras andelar i ägarbolagen är kvalificerade (frågorna 1 b och 2). Om BB anses ha varit verksam i betydande omfattning i verksamhetsbolaget ville de även få veta om utomståenderegeln är tillämplig på andelarna i hans ägarbolag på grund av AAs

BESLUT

Mål nr
2661-19

indirekta innehav i verksamhetsbolaget (fråga 3). Dessutom ställde de en fråga om ägaren till det tredje bolaget som mottog utdelning från verksamhetsbolaget är att anse som närstående till AA (fråga 1 a).

5. Skatterättsnämnden fann att andelarna är kvalificerade, att utomståenderegeln inte är tillämplig och att det inte är fråga om ett närståendeförhållande.

YRKANDEN M.M.

6. AA och BB yrkar att frågorna 1 b och 2 ska besvaras med att deras andelar inte är kvalificerade. Om BB anses ha varit verksam i betydande omfattning i verksamhetsbolaget yrkar de att fråga 3 ska besvaras med att AA är att anse som utomstående ägare i det bolaget.
7. *Skatteverket* anser att frågorna ska besvaras med att andelarna är kvalificerade och att utomståenderegeln inte är tillämplig.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

8. Enligt 5 § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor får, efter ansökan av en enskild, förhandsbesked lämnas i en fråga som avser sökandens skattskyldighet eller beskattning om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.
9. För en enskild syftar förhandsbeskedsinstitutet till att ge en möjlighet att inför förestående affärer och andra rättshandlingar få klarhet i hur förfarandet kommer att bedömas i beskattningshänseende (se t.ex. HFD 2015 ref. 78). Institutet är inte avsett att erbjuda en, vid sidan av det ordinarie skatteförfarandet, alternativ ordning för prövning av redan genomförda transaktioner (se t.ex. HFD 2018 ref. 3).

BESLUT

Mål nr
2661-19

10. Av ansökan om förhandsbesked framgår att verksamhetsbolaget under 2018 fick ersättning från sitt försäkringsbolag på grund av branden. Samma år bildade AA och BB ägarbolagen och sålde sina andelar i verksamhetsbolaget till dem. Därefter har ägarbolagen fått utdelning från verksamhetsbolaget. Vidare framgår att det har fattats ett beslut om att verksamhetsbolaget ska likvideras. AA och BB har inte gjort gällande att de nu överväger olika handlingsalternativ eller på annat sätt förklarat varför de har ett behov av ett förhandsbesked. Mot bakgrund av detta kan det inte anses vara av vikt för dem att förhandsbesked lämnas.
11. AA och BB har gjort gällande att det behövs ett vägledande uttalande från Högsta förvaltningsdomstolen om tolkningen av begreppet ”verksam i betydande omfattning” och särskilt om ett arbete har ”påtaglig betydelse för vinstgenereringen”.
12. För att överhuvudtaget kunna besvara den frågan måste förutsättningarna vara tillräckligt klarlagda. I detta fall har det inte redovisats på vilka grunder försäkringsersättningen har beräknats, dvs. i vilken omfattning den avsåg att ersätta förlust av fastighet, maskiner och övriga inventarier respektive inkomstförlust till följd av avbrott i verksamheten. Denna brist innebär att det inte är lämpligt att pröva skattefrågan i form av ett förhandsbesked.
13. Slutligen har AA och BB i ansökan och i yttranden till Skatterättsnämnden samt i överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen lämnat olika och motstridiga uppgifter om sina arbetsinsatser i verksamhetsbolaget.

BESLUT

Mål nr
2661-19

14. Sammanfattningsvis borde Skatterättsnämnden inte ha prövat ansökningen. Förhandsbeskedet i de delar som det har överklagats ska därför undanröjas och ansökningen avvisas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Margit Knutsson, Erik Nymansson, Mahmut Baran, Leif Gäverth och Kristina Svahn Starrsjö.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Camilla Wernkvist.